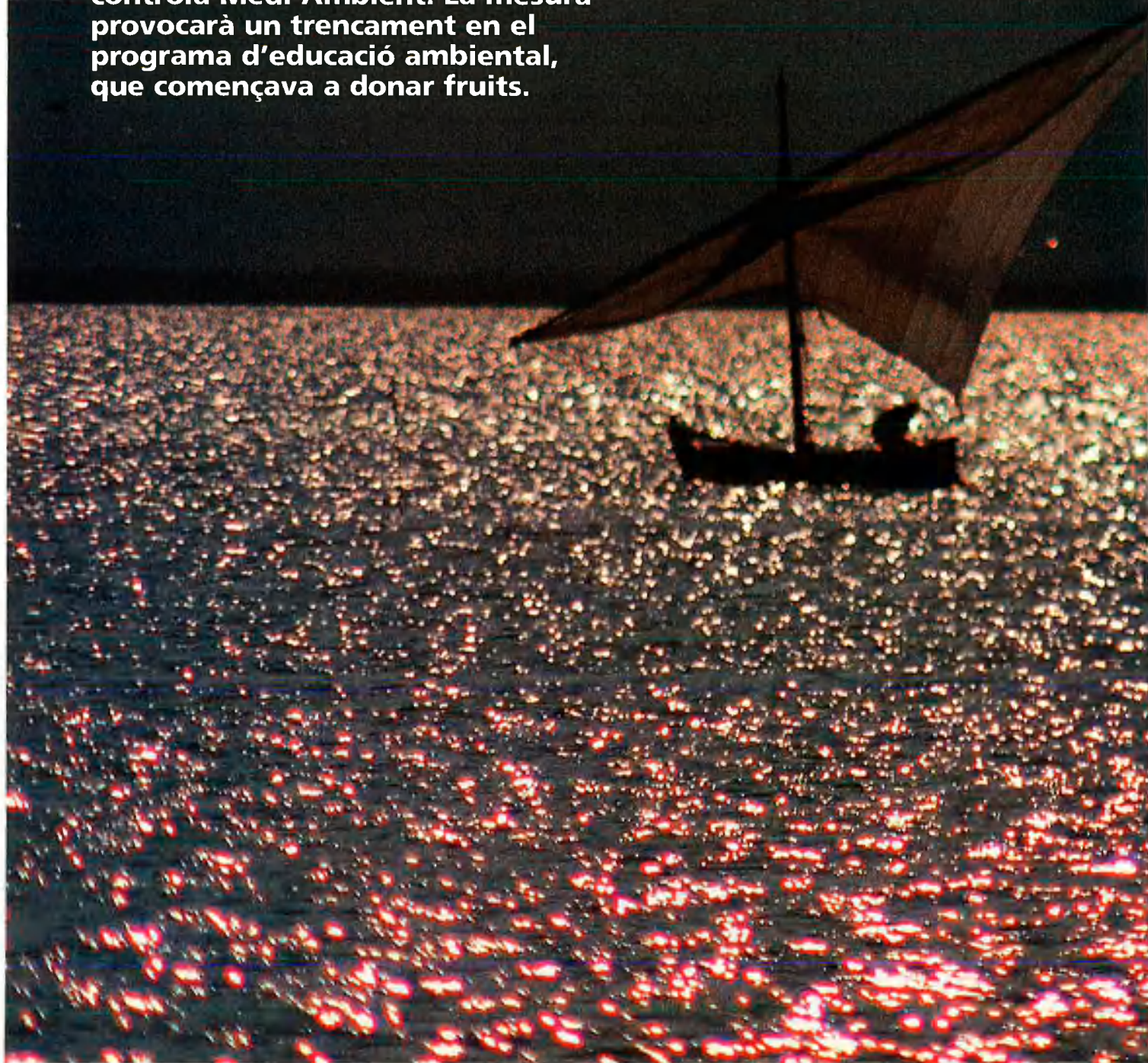

L'OCÀS DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Un grup de treballadors dels parcs naturals valencians amb cinc anys d'experiència ha estat substituït per gent propera a UV, partit que controla Medi Ambient. La mesura provocarà un trencament en el programa d'educació ambiental, que començava a donar fruits.

Una enquesta realitzada recentment per la Unió de Consumidors de la Comunitat Valenciana afirma que "gran part dels valencians és conscient de la necessitat de protecció del medi ambient", però sempre que això no represente un esforç afegit de la butxaca. És a dir que la consciència és molt feble. Un 70% dels enquestats han visitat alguna vegada un dels onze parcs naturals del País Valencià. L'altre 30% mai no han anat a cap, malgrat que totes tres capitals de província, ciutats on s'ha realitzat l'enquesta, tenen un paratge molt a prop. Aquestes dades donen una idea de la importància que en aquest context té l'educació ambiental. Al País Valencià, aquesta educació es va veure molt incrementada amb el Programa que la Conselleria de Medi Ambient inicià fa cinc anys i que s'ha mantingut fins ara. Però si el programa no va aconseguir mai suscitar un interès suficient en el

tants d'UV o gaudeixen de bones relacions amb el partit regionalista. Aquesta formació controla actualment la Conselleria de Medi Ambient i Agricultura gràcies al pacte a què va arribar amb el PP per governar la Generalitat. UV mana també en les empreses públiques que depenen d'aquesta conselleria, com ara VAERSA, que s'encarrega de la selecció i contractació dels monitors i guies dels parcs naturals.

Proves amb mal ambient. En aquest cas, VAERSA va delegar en l'empresa Stemper Consultores la selecció del personal, que va consistir en una entrevista, un test de personalitat i la valoració del currículum. Els requisits imprescindibles que es demanaven eren una diplomatura per a ser monitor i el graduat social per a guia del parc, a més de tenir carnet de conduir i residir a la comarca on es localitza el paratge. A més, els requisits

En la pàgina anterior, l'Albufera de València. La senyalització del parc fou concebuda pels seus guies i monitors.

Molts dels nous guies i monitors dels parcs no tenen experiència en educació ambiental, però sí bons contactes amb UV.

PSOE, que el va mantenir sempre amb una esquivada plantilla de 26 treballadors entre guies i monitors dels parcs, ara, amb l'arribada d'Unió Valenciana (UV) a la Conselleria de Medi Ambient, s'ha precaritzat encara més. Una prova de selecció de personal realitzada el passat mes de juny ha deixat fora 15 dels 26 treballadors. Aquest fet, que per ell mateix no és gens excepcional, ha provocat moltes crítiques perquè molts dels nous vinguts no tenen l'experiència dels seus predecessors i, en alguns casos, tampoc la titulació requerida. A canvi, la majoria d'ells són mili-

Dalt, una imatge captada al Fondó d'Elx. Els guies dels parcs han fet una tasca molt important iniciant el cens de les aus dels paratges naturals.

incloïen coneixements de "fontaneria" i jardineria, que cap dels antics treballadors entén per què hi són, ja que la feina no té res a veure amb aquestes especialitats.

Abans d'aquestes proves ja hi va haver una pre-selecció que va eliminar 190 dels 250 candidats que havien presentat sol·licituds. Curiosament, segons els antics guies, aquesta pre-selecció ja va ser irregular, perquè deixà fora professionals amb llicenciatura i doctorat en el seu currículum. Dins del grup de 60 persones que van passar a la selecció hi havia tots els qui encara estaven contractats per VAERSA

ARXIU / RAFA GIL

Dalt, el Penyal d'Ifac i el Montgó. La localització d'aquests parcs els converteix en font de continus conflictes. Els antics treballadors dels parcs asseguren que l'educació ambiental no agrada els qui se'n volen aprofitar amb la urbanització dels límits.

i 34 persones més, algunes de les quals optaven a monitor sense tenir cap diplomatura i sense residir a la comarca del parc a què optaven. Dies abans de les proves, alguns dels qui aleshores eren guies o monitors de parcs van rebre trucades a través de terceres persones en què els comunicaven que calia fer-se militant d'Unió Valenciana per a poder continuar en el seu lloc de treball. En aquest cas es van trobar Antoni Barceló, ex-monitor de la Font Roja, i Marian Campderós, ex-monitorea en el Fondó d'Elx, i tres persones més consultades per EL TEMPS. Marian explica el seu cas: "a través de terceres persones em van fer arribar que me'n fera el carnet si volia continuar en el parc". Finalment el seu lloc se l'ha quedat una xicona relacionada sentimentalment amb el fill del qui va llançar el rumor.

Selecció acurada. En una estratègia que sembla preparada a consciència, les proves de selecció van donar continuïtat a un dels antics treballadors per cadascun dels parcs. "Així -explica un monitor que hi continua treballant- s'asseguren que els puguem explicar com és el parc i quina és la feina que hi fem, perquè ells no ho saben".

La resta de la gent que va "suportar" la prova de selecció té molta menys experiència que els anteriors monitors i guies però millors contactes. És el cas de la nova monitora de la Font Roja, que encara no ha acabat els estudis de biologia. Però el fet que tinga més

de tres anys de biologia aprovats l'ha servit com una diplomatura, tot i que la diplomatura de biologia no existeix. La cap del servei d'Espais Naturals de la Conselleria, Teresa Barrés, afirma, però, que "sempre s'ha comptat que tres

anys valen com una diplomatura".

En alguns casos, el favoritisme cap a militants o persones que han estat presents en les llistes d'Unió Valenciana és molt clar. És el cas, segons els antics treballadors, del nou guia de la Mata de Torrevella, Trinitario Alonso, que anava a les llistes d'UV al Congrés per Alacant, o del nou guia del Penyal d'Ifac, José Giner, que ocupava un lloc en la candidatura regionalista de Calp. El monitor de Santa Pola és ara Francisco Javier Serra, molt relacionat amb les joventuts del partit i que es distingeix per un cotxe ple d'adhesius del Grup d'Acció Valencianista (GAV), una formació secessionista violenta.

Els antics treballadors de l'educació ambiental als parcs deixen clar, però, que no es tracta d'una qüestió de sigles, sinó de professionalitat. Un comunicat conjunt afirma que "la direcció de l'actual conselleria no es creu el tema de l'educació ambiental i ho demostra perquè no es preocupa de valorar l'experiència i/o formació dels seus professionals". La majoria, un 95%, dels treballadors de l'antic equip eren biòlegs llicenciats i molts havien cursat o estaven cursant el Màster Medioambiental de la Universitat de València. Tots havien rebut el suport de les diferents universitats del País Valencià en forma de cartes, i també el de totes aquelles institucions educatives o científiques amb les quals havien tingut contacte professional. La Conselleria i VAERSA no en van fer ni cas. Tots ells tenien un mínim de tres anys d'experiència

El relleu de guies i monitors trencarà l'evolució positiva de l'educació ambiental i pot aturar iniciatives com el cens d'aus de les marjals.

ARXIU RAFA GIL

Al costat, la consellera de Medi Ambient, Maria Àngels Ramon-Llin. UV controla aquesta conselleria i les empreses públiques que en depenen, com VAERSA.

cia en els llocs de treball que s'ofertaven i cap d'ells tenia el carnet del PSOE. Un monitor que encara conserva la seua feina recorda també que "a cap de nosaltres ens digueren mai que no fèiem la feina bé i, en canvi, se'ns utilitzava fins i tot com a membres del tribunal per aprovar projectes escolars sobre els parcs amb dotació econòmica de la Generalitat". Aquest monitor no comprèn que un canvi polític pugui implicar un canvi dels treballadors de base si la feina que fan es considera positiva: "En cinc anys hem vist canviar consellers, i cada conseller substituïa els directors generals i els càrrecs de confiança, però no els monitors i guies d'educació ambiental". Aquest col·lectiu considera que les conseqüències de la desprofessionalització seran més greus del que pot semblar perquè la seua feina era molt diversa. Pel que fa al Programa d'Educació Ambiental, els

canvis provocaran un alentiment considerable de la feina. "Durant tres anys —explica una ex-monitora— hem anat fent contactes amb tots els centres escolars de les comarques veïnes, tenim bona relació amb els mestres, i ells cada vegada es fan més exigents a l'hora de preparar les visites".

Futur incert. La nova situació, segons ella, crearà una mala imatge dels parcs i un trencament en la progressió positiva que havia adquirit el programa. Marian Campderrós reconeix que ella va trigar quasi dos anys a conèixer perfectament el Fondo d'Elx. "Aquesta inversió de temps i de diners per part de la Conselleria ara es perdrà perquè la persona que entra tampoc no el coneix i tornarà a necessitar dos anys per poder fer el que jo faig des de fa tres". A més, la feina dels monitors i guies sempre ha estat molt diversa, cosa que augmen-

ta les conseqüències de la desprofessionalització. A banda de preparar material didàctic i fer reunions prèvies amb els mestres per augmentar l'aprofitament d'una visita escolar, els guies i monitors feien la recollida d'animals morts i ferits, vigilaven del perill d'incendis, censaven les aus de les marjals i milloraven la senyalització. El desconeixement dels nous guies pot fer que els progressos en tots aquests aspectes es perden. Rosario Ortiz, ex-monitora de les Salines de Santa Pola, posa un exemple del desinterès: Quan em van acomiadar vaig deixar preparats cartells informatius de fusta per a col·locar pel parc. Un mes després encara no els han penjat". Les conseqüències greus no es veuran a mig termini. Cal saber, però, què diran les enquestes sobre sensibilitat ambiental d'ací a quatre anys.

Àlex Milian

A l'esquerra, les Illes Columbretes. A la dreta, un senyal en català. Els antics treballadors estan convençuts que els cartells prompte seran canviats per d'altres en valencià no normatiu.

Amnistia Internacional

informe anual 1996 en català

UNA OBRA BÀSICA PER A
CONÈIXER LA SITUACIÓ DELS
DRETS HUMANS A TOT EL MÓN.
PAÍS PER PAÍS.

3.200 ptes. (tramesa per correu inclosa)

Envia per fax o per correu, junt amb el teu nom i la teva adreça, còpia del comprovant de l'ingrés en el compte de la Caixa de Catalunya núm. 2013-0618-70-0200417948

Amnistia Internacional

Alfons XII, 19-21. 08006 Barcelona

Fax: 200 77 57 Tel: 209 35 36